

Věrná STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník III - Číslo 6

V Zátci dne 13. února 1948

Cena 3 Kčs

Největší hřbitovy českoslov. vojáků před vybudováním

Na sklonku poslední války jsme utrpěli bolestné ztráty v těžkých bojích s Němci u Lipt. Sv. Mikuláše. Toto malebné slovenské město bylo obléháno déle než Budapešť, plných 63 dnů, a smutným výsledkem urputných bojů byla ztráta 1200 čs. bojovníků. Roztroušené ostatky padlých hrdinů jsou v těchto dnech koncentrovány do vysokého lesa na okraji Lipt. S. Mikuláše, kde bude nákladem ministerstva národní obrany zřízen vojenský hřbitov, největší v republice. Místo na kótě 748 je velmi dobře voleno, neboť je odtud nádherný pohled na Nizké a Vysoké Tatry. Lesní hřbitov bude mít ve svém středu 15 m vysoký dubový kříž a nad každým hrobem budou umístěny typické detvanské kříže s vyrytým jménem vojáka. Stavba bude skončena ještě letos před 28. říjnem.

Druhý náš největší vojenský hřbitov bude vybudován v památném místě velkých bojů v Dukle, kde nalezneme věčný spánek 900 bojovníků naší zahraniční armády. Na hřbitově bude vybudován 20 m vysoký pomník nákladem 10 milionů Kčs. K plně představitelnosti říci, že ke stavbě bude třeba dovozu 120 vagonů kamene. Na vrcholu pomníku bude vytesán dvoumetrový čs. znak. Také tento hřbitov bude dohotoven v letošních podzimních měsících. IS.

Návrh
pomníku
padlým
v průsmyku
Dukelském

Zkušenost z pracovních konferencí zahrani. vojáků

Jelikož přidělové řízení drobných živnostenských podniků jest již v proudu, konají se v sídlech žup ČSOL pracovní konference delegátů zahraničních vojáků II. odboje. Zatím byly tyto porady konány v Mostě, Liberci, Plzni a Zátci. Ústředí ČSOL delegovalo na ně br. pplk. dr. Gráfa z legislativního oddělení MNO a br. pplk. Bubálka z kanceláře čs. legií. Oba se účastní od začátku všech jednání a porad o právních normách i praktickém provádění všech otázek osídlení.

Po stručných a přehledných úvodech referentů přednášejí delegáti jednotlivých jednot sporné otázky, stížnosti, nedostatky a potíže, se kterými se ve svých krajích a obcích setkávají.

Není sporu o tom, že značná část z přednesených stížností je plně odůvodněna a má podklad v právních předpisech již vydaných. Nedostatky, potíže a těžkosti jsou velmi často způsobovány nesprávným výkladem zákonů a vládních nařízení, případně platných vyhlášek, nepochopením zá-

konných i morálních nároků bojovníků za národní osvobození. Nutno však také upozorniti na to, že i přednostní uchazeči sarni tu a tam nemají jasné představy o svých právech a nárocích a jsou případy, kde je přeceňují.

Ačkoliv již uplynul takřka rok od vydání zákona č. 31 Sb., přece ještě některé národní výbory stále vydávají živnostenská oprávnění na zrušené národní správy. Tím jednak jednají proti výslovným ustanovením

§ 14 zák. č. 31-47 Sb., jednak poškozují zákonem zaručené nároky přednostních uchazečů. § 14 zák. č. 31-47 Sb. ustanovuje, že živnostenská oprávnění, která byla získána obejitím předloženého řízení — národní správa zlikvidována — budou zrušeny. A tyto případy se vyskytují poněkud u národních správců, kteří nejsou přednostními uchazeči a kteří byli ustanoveni až po 1. květnu 1946, takže nemají právního nároku na přiděl a regulárním postupem by se jim přidělu nedostalo. Ministerstvo národní obrany vede hlášené případy v evidenci a v součinnosti s osidlovacím úřadem jedná o nápravu.

Jiný podobný případ nedodržování platných zákonných ustanovení je ten, že národní výbor dosud ponechává proti výslovnému předpisu dekretu č. 1-1945 Sb., Česku, manželku Němce, jako národního správce konfiskovaného majetku. Tento postup je nepřijatelný a je jisto, že nejen že bude zjednána náprava a takováto národní správce bude odvolána, ale i funkcionáři národního výboru, kteří takovýmto způsobem porušují zákon, budou potrestáni.

Pokud se týče rodinných domků, tedy přiděly zatím nebyly nikde zahájeny, v posledních dnech byl příslušnými resorty dohodnuti teprve generální rámcový plán. Všeobecně převládá myšlenka, že národní správa rodinného domku zakládá právní nárok na jeho přiděl. Je třeba vysvětlit, že u rodinných domků národní správa nezakládá naprosto žádný nárok na jeho přiděl a že tento omyl byl vyvolán pouze tím, že u drobných živnostenských podniků je národní správa podmínkou pro přiděl.

U rodinných domků nutno rozlišovat území pohraniční a ostatní. V pohraničním území má právní nárok ten, kdo domku užívá před 1. IV. 47 nebo ten, kdo jej sice neužíval, ale má přednostní právo. V obou případech je nutno, aby uchazeč splnil ostatní, zákonem vypočtené požadavky.

Ve vnitrozemí nezakládá ani užívání domku právní nárok na přiděl. Zde však nepřichází jako žadatel nikdo jiný v úvahu, než přednostní uchazeč. Při konkurenci přednostních uchazečů rozhodnou rodinné a civilní poměry.

O odprodeji bytového zařízení pojednávají vyhlášky osidlovacího úřadu čis. 2141 a 2142 z roku 1947. Podle těchto vyhlášek je možno poskytnouti kupujícímu tak zv. sociální slevy až do výše 50% ze stanovené ceny, pokud základem pro odhad jsou ceny z roku 1947 a nikoliv ceny z roku 1938.

Ministerstvo národní obrany jako resort, zastupující všechny přednostní uchazeče, mělo snahu vymoci zvláštní slevy z titulu přednostního práva. Podkladem pro tento zákrok MNO byla interpelace poslanců osidlovacího výboru ÚNS. Jednání s příslušnými ústředními úřady bylo skončeno poradou dne 29. srpna 1947, kde v zásadě bylo docíleno dohody, avšak až do poslední doby nebyla realizována.

Po četných urgencích a na zásah náměstka předsedy osidlovacího úřadu Martina Raise byly nyní osidlovacím úřadem vydány směrnice pro oblastní úřadovny, které upravují podrobně a nově otázky slevy takto:

Především je přiznán přednostním uchazečům za jistých podmínek právní nárok na slevu, což je novinkou. Nárok na slevu má přednostní uchazeč, který má čistý roční příjem nejvýše 120.000 Kčs a jehož majetek nepodléhá dávce z majetku. Povinná sleva v tomto případě obnáší 25% z cen stanovených odhadem podle ocenění z roku 1947. Jestliže čistý roční příjem přednostního žadatele nepřesahuje ani 60.000 Kčs a rovněž jeho majetek nepodléhá dávce z majetku, může být poskytnuta sleva až do dalších 25%, tedy úhrnem až do 50% z cen z roku 1947. Tato další nikoliv povinná 25% sleva řídí se sociálními a rodinnými poměry žadatele.

Je nutno připomenout, že tato úprava se vlastně netýká pohraničního území. Tam již podle citované vyhlášky je za základ odhadu vzata cena z roku 1938, pokud jde o bytové zařízení do přiděleného bytu. U zařízení bytů nadměrných je pro odhad vzata za základ i v pohraničním území cena z roku 1947, avšak u těchto Věrná 4 ke Zkušenosti nebyla ani intence poskytnouti ani vymáhati jakékoli zvláštní slevy z titulu přednostního práva.

V závěru je možno konstatovat, že na přiměřená bytová zařízení v pohraničním území jsou stanoveny ceny z roku 1938 bez slev, v ostatním území ceny z roku 1947 s příslušnými povinnými, případně i dalšími možnými slevami za předpokladu, že jsou splněny ustanovené podmínky.

Kromě toho je možno platiti v celém území penězi z vázaného konta. Oběžník osidlovacího úřadu přikázal oblastním úřadovnám ohleduplné jednání a postup vůči přednostním ucha-

zečům, který umožňuje poskytnutí splátek a poshovění.

Pokud jde o přiděly zemědělských usedlostí, jde především o volyňské Čechy. Zejména ti z nich, kteří přišli v nejposlednější době, byli citelně postiženi loňskou neúrodou. Ministerstvo zemědělství všeobecně poskytuje úlevy přidělcům zemědělské půdy, bude však třeba, aby na tyto postižené pamatovalo mimořádnými ohledy, zejména odklady splátek a pod., ježto ve velké většině jsou tito přidělci bojovníky za národní osvobození ve smyslu zák. č. 255-1946 Sb. a ohledů plně zaslouhují.

Značný počet přednostních uchazečů, kteří byli buď majiteli nebo nář. správci velkoobchodů textilními, byl postižen novou úpravou distribuce textilu a zřízením rozděloven. Národní správci takových podniků ztratili zmíněnou úpravou existenci a ministerstvo vnitřního obchodu bude povinno ve smyslu zákona č. 255-1946 Sb. umístiti odborníky z těchto řad na odpovídajících místech v rozdělovnách. Kancelář legii již v tom směru provedla příslušné intervence.

S potěšením možno konstatovat, že namáhavá a obtížná práce styčných důstojníků je často kvitována s povděkem a uznáním. Vyskytly se i takové případy, kdy přednostní uchazeči přednesli stížnosti na nedostatečný zájem některých styčných důstojníků a odůvodňovali jej vysokým jejich věkem. Kromě toho bylo i požadováno, aby větší počet styčných důstojníků byl rekrutován z řad bojovníků za národní osvobození.

Zástupci MNO na pracovních konferencích většinou stížnosti na místě vyvrátili, pokud pak jde o výběr, poukázali na to, že MNO učinilo vše možné, aby pro tuto důležitou službu byli vybráni ti nejlepší, kteří jsou k dispozici, a bylo učiněno vše, aby zájem přednostních uchazečů byl hájen. Hlas revoluce 5. 2. 48. B.-G.

Obrana lidu:

Význam Slovanské zemědělské výstavy v Praze

Úkol, který si vytkla letošní jubilejní slovanská výstava, která se bude konati ve dnech 6.—27. května v Praze, je v podstatě trojí. Výstava chce především podat stručný, ale výrazný nástin vývoje našeho zemědělství v minulosti, zejména od doby, kdy rolník přestal být nevolníkem a zbavil se poddanství. Dále chce jasně ukázat cestu, kterou se má zemědělství v budoucnu ubírat, aby splnilo své poslání v celé národní společenosti československé. A v neposlední řadě bude úkolem výstavy, aby zdůraznila vyspělost zemědělství v zemích slovanských a při jejich sverázně odlišnosti i důležitost vzájemné spolupráce slovanských národů v oboru zemědělské výroby.

Na Slovanské zemědělské výstavě v Praze se představí tedy veřejnosti nejen naše zemědělství, ale i zemědělství všech slovanských států, neboť se jí bohatými expozicemi zúčastní Sovětský svaz, Polsko, Jugoslavia a Bulharsko.

Pohled do minulosti našeho zemědělství ukáže m. j., jakého úsilí bylo třeba, aby se rolnický lid osvobodil od poddanského jha a kolik námahy bylo zapotřebí než se konečně dopracoval dnešního postavení jako rovnocenný, politicky i hospodářsky osvobozený člen národa. Do rámce letošní Slovanské zemědělské výstavy spadá také oslava stého výročí zrušení roboty a nevolnictví, která má vyjádřiti výsledek stoletého zápasu selského lidu.

Pokud jde o odborné poslání výstavy, zdůrazní výstava na předním místě význam plánovaného zemědělství a nové zemědělské politiky v protikladu k bezplánovanému a nesvobodnému hospodaření. Nová zemědělská politika dojde tu výrazu nejen jako plánování hmotné — výrobní plán, ale i jako plánování duchovní na vesnici — povznesení venkovského člověka — muže, ženy i zemědělské mládeže — po stránce fyzické a morální. V souvislosti s posláním

zemědělství v národním celku chce výstava upozornit na hodnotu spolupráce celého národa se zemědělstvím. Expozice vyzkumnictví a odborného školství vyjádří spolupráci a pomoc inteligence zemědělství. Expozice strojní (hospodářské stroje), průmysl výživy (potraviny), chemický průmysl i vyjádření úsilí brigád předvedou spolupráci průmyslu a městského člověka se zemědělci.

Významnou složkou letošní zemědělské výstavy bude po první kultúra. Kultura vesnického lidu nebude tu však předvedena pouze jako ukázky zbytků lidového umění, nýbrž podle pojetí generálního projektanta prof. Krohy, zemědělský lid má být ukázán jako pramen nesmírně hodnotných uměleckých projevů, které ovlivňují

kulturu celého národa. Pod tímto zorným úhlem bude instalována náplň kulturní složky výstavy, která bude tvořit jednu z jejích největších částí.

Spolupráce slovanských národů má být předvedena tak, aby si zemědělci všech slovanských zemí uvědomili, že jejich úsilí je společným úkolem všech slovanských zemědělců. Naši zemědělci mají z této expozice poznat, že starosti a strasti, které jim připadají v průběhu dějin tíživé, jsou problémem všech zemědělců slovanských. Z tohoto vědomí poznání možnosti i potřeby spolupráce. Společnou ideou výstavy má být poctivý postoj celého národa k zemědělství. Zemědělec má zde poznat, že není sám, že s ním jde celý národ. Má poznat, že s ním jdou také všechny slovanské národy.

Proč mírná zima a co bude dále?

Předpoklady o opakování tuhé zimy, jako loňského roku, se nespílnily, a tak nás letošní zima překvapila svou mírností. Jistěže to přišlo spíše vhod a přitom si lyžaři nemohou tolik stěžovat, neboť nad 1000 m mají sněhu stále dost, a zdá se, že ani v únoru nebude o něj nouze. Co je příčinou, že některé zimy jsou tak studené a jiné opět tak mírné teplé, jako letošní? Jest to nesterilné rozložení tlakových útvarů nad Evropou a přilehlými oblastmi (hlavně Atlantickým oceánem).

Povětrnost střední Evropy je v podstatě určována činnými ústředními tlakovými, z nichž se nejvíce uplatňuje oblast nízkého tlaku se středem průměrné nejčastějším v blízkosti Islandu, oblast vysokého tlaku, se středem v blízkosti Azorských ostrovů, v zimě pak utvářením oblasti vysokého tlaku nad vnitrozemím (SSSR), po příp. i relativně nízkým tlakem nad Středozemním mořem. Nápadný rozdíl mezi loňskou zimou a letošní na povětrnostní mapě je právě v tom, že v loňské zimě byla oblast „vysokého“ se studeným vzduchem z východu rozšířena více méně po celou zimu i nad střední Evropou a většinou jen jednotlivé cyklony od středozemního „nízkého“ přnášely sněžení i v nížinách. Letos je situace jiná. Především je přes Evropu velmi rozšířen „nízký“ od Islandu a zároveň azorský „vysoký“ je dobře vyvinut, takže rozdíl tlakový mezi oběma útvary je značný, což působuje mohutný příliv teplého vzduchu z jižních teplých oblastí až k nám. Přitom přináší i jednotlivé cyklony islandského „nízkého“ hojnou oblačnost a srážky, takže některé kraje v jihozápadním Německu i jinde měly nedávno povodňové zátopy. Jen přechodně přineslo zmenšení tlakových rozdílů uklidnění a mrazy. Nezdá se, že by v únoru nastala podstatná změna v tomto základním vývoji letošní zimy. Přestože jsou dosud možné na čas i tuhé mrazy, zůstane asi celkový ráz větší vlhkosti a srážkovosti zachován. I zde platí do jisté míry tendence setrvačnosti.

To jsou tedy bezprostřední příčiny, na nichž závisí ráz té které zimy. Zajímalo by nás však jistě též vědět, jakými zákony se řídí, že v zimě loňské převládalo ono rozdělení tlakové, letos zase druhé. Do těchto úvah se musí pouštět vědecké bádání, zejména se zřetelem ke klimatologii, v níž se shledáváme s různými typickými druhy zim a všelijakými přechodnými formami v minulosti. I když trvá zákonitost zatím neznáme a ani cyklická období nám jí nemohou dopředu určit, s pravděpodobností průměrně jen o málo větší než náhodnou, přece jen je dalším úkolem vědy po těchto záhadách pátrat tak, aby na danou otázku mohla dát vysvětlující odpověď. — RNDr Fr. Stuchlík v L. dem.

Právo lidu: **„Další pozoruhodné sudetské schůze“**

Připravuje se „Svaz Němců ze Sudet“

fs. — V neděli 1. února se konala v Mnichově dosud největší schůze sudetských Němců, tentokrát z brněnského kraje. Na schůzi, kterou svolal Karl Ritter von Klimesch, promluvil také známý sudetský autonomista dr. Lodgeman, který prohlásil, že sudetští Němci nesmějí podlehnout duševnímu úpadku, který jim hrozí, že musí držet pohromadě, že od nich bude záviset, jak se jejich budoucnost vyvine. Další řečník si stěžoval, že židovské snahy o Palestinu podporují celé armády, kdežto o 3 miliony sudetských Němců se nikdo nestará.

Brněnský řečník, byv. ředitel Hilmer, ujistil přítomné, že nezapomenou na „starou vlast“, a že odpovídá každému na otázku, kdy se budou moci vrátit do ČSR „Brzy“, vždy však dodává, „že když se toho nedožijeme my, naše děti se nevzdají naděje. Bude to dlouho trvat, avšak prorazíme.“

Řečníci si stěžovali na překážky, které sudetoněmeckým organizacím jsou házeny do cesty a vyslovili nyní naději, že se přece jen podaří vytvořit „Svaz Němců ze Sudet“. O velikonočních nebo svatodušních svátcích má dojít k velkému shromáždění sudetských Němců, jež organizuje von Klimesch. Za ryze sudetoněmecké časopisy byly označeny „Lichtblick“, „Mitteilungen der freien demokratischen Partei“, „Heimatstreue“, která má vyjít pod vedením jistého Miksche ze Svazu brněnských Němců v Hessensku. Mnoho řečí dělali někdejší sudetští Němci o svém utrpení. Brněnští Němci se sami prohlásili za nejfanatichější, protože nejvíce trpěli. Mluvili o táborech v Kounicových koležích, o pochodech smrti a zneuctvání hrobů.

Ředitel Hilmer mluvil pak o majetkových požadavcích sudetských Němců a prohlásil, že požadují přes 50 miliard říšských marek, a přepočítali se dolar k marce 1:3, vyšlo by to víc než Sovětský svaz žádá reparaci od Německa.

„Byli jsme pionýry pokroku v ČSR a nynější republika uznává, že bez

nás nemůže žít. 80% Čechů tak smýšlí, i když ještě nesmí promluvit,“ se chváli sami. Jako při každé schůzi sudetských Němců, bylo slyšet mnoho stížností na říšské soukmenovce, hlavně Bavoráky, kteří jim nadávají cikánů a přivandrovalců. „Až půjdou sudetští Němci z Bavorska a říše zase do ČSR, bude na ně s lítostí vzpomínáno, jako nyní v ČSR,“ chvástají se sudetští Němci dnes. „V čítankách a bavorském dějepise bude psáno, že sudetští Němci byli pro Bavorsko požehnaním a ne neštěstím,“ mínili řečníci. Zdá se, že Bavoráci nemají pro požehnaní, kterého se jim takto dostává, dostatek pochopení.

Léčení válečných poškozců

Ministerstvo sociální péče po dohodě s ministerstvem zdravotnictví vydalo směrnice pro styk státních úřadů pro válečné poškozence se všeobecnými veřejnými nemocnicemi, ve kterých podrobně rozvádí, za jakých podmínek a jaké nároky mají na léčení v těchto nemocnicích vojenští a váleční poškozenci, oběti války a fašistické persekuce.

Jsou to především ti, kdož byli uznáni za poškozence podle zákona č. 164/1946 Sb. Mají nárok na léčebnou péči na účet státního úřadu pro válečné poškozence v Praze, Brně a Bratislavě, jsou-li uznáni za invalidy se snížením výdělečné schopnosti a nemají-li nárok na léčebnou péči od nositele veřejnoprávního pojištění pro případ nemoci.

Také rodinní příslušníci invalidovi a osoby, uznané za pozůstalé po vojenských a válečných poškozcích, obětích války a fašistické persekuce, mají stejné nároky, jako by měl sám invalida, nemají-li ovšem nárok na léčebnou péči od nositele veřejnoprávního pojištění pro případ nemoci a je-li to odůvodněno jejich nepříznivými sociálními poměry. V těchto případech hradí se ošetrovné nebo léčebné ve všeobecných veřejných nemocnicích v plné výši. Čtk

Ministr soc. péče prof. dr. Zdeněk Nejedlý dožil se 10. dubna t. r. sedmdesátých narozenin

Zástupci českého kulturního, vědeckého a politického světa spolu s delegacemi českého dělnictva a početnou obcí přátel Zdeňka Nejedlého v čele s předsedou Ústavodárného národního shromáždění a zástupci vlády republiky Československé zaplnili v neděli dopoledne do posledního místečka Národní divadlo, aby vzdali hold velkému jubilantu.

Po úvodním hudebním pořadu, v němž uvítal Zdeňka Nejedlého v Národním divadle symfonický pochod „Vítězství bude naše“ jeho mrtvého syna, nadějněho českého skladatele Víta Nejedlého, který položil svůj život v osvobozovacích bojích naší východní armády o Československou republiku, se ujal slova předseda vlády Klement Gottwald, který zhodnotil životní dílo jubilantovo. Jako další řečník pozdravil Zdeňka Nejedlého děkan filosofické fakulty university Karlovy prof. dr. J. B. Kozák, který podtrhl pokrokovost a nekompromisní bojovnost vědecké práce oslavencovy. Předseda ÚRO poslanec Antonín Zápotocký pozdravil velkého bojovníka za práva

*

Dětské domovy

Dětské domovy slouží dětem, které nemají vlastní rodinu, nebo těm, jimž vlastní rodina nemůže poskytnouti řádnou výchovu a výživu. Vládní nařízení, jimž se provádí zákon o organizační péči o mládež, stanoví, že výkon ústavní péče s výjimkou ústavu pro matky a děti ve stáří do 1 roku, přísluší komisím okresní péče o mládež. Dozor nad ústavní péčí má ZNV. Tim se zaručuje lidově správně přísný dozor nad těmito ústavu.

V historických zemích byl před okupací vybudován poměrně dostatečný počet dětských domovů, jejichž vydržovateli jsou především okresní péče o mládež, dále zde byly sirotčince ONV a MNV, které výnosem MSP byly letošního roku změněny rovněž na dětské domovy. Ovšem existují ještě ústavy pro děti, jejichž vydržovateli jsou různé dobročinné spolky a korporace. U těchto ústavů jest dbáti na to, aby byly skutečnými domovy a nikoliv jen sirotčinci, či dokonce „Ústavy pro dívky opuštěné a zpustlé“.

V současné době se věnuje MSP především zvýšení úrovně stávajících domovů jak po stránce stavební, tak i provozní poskytováním subvencí na adaptace a zvyšováním úrovně výchovného personálu. Připravují se jednotné směrnice pro provoz domovů včetně zdravotního řádu, které budou závazné pro všechny domovy.

Ve spolupráci s příslušnými činiteli konají se přípravy po stránce stavební i provozní pro budování okresních i oblastních dětských domovů v pěti-letém plánu. IS

dělnického hnutí jménem všech pracujících. Řekl, že dílo a práce Zdeňka Nejedlého patří celému národu a že celý národ je za ni jubilantovi vděčen. Odsoudil jménem všeho pracujícího lidu nehorázné pokusy naší reakce, přesunout těžiště jubilejních oslav z Národního divadla, kam jediné patří, na místo méně významné.

Po ukázkách z obrovského díla Zdeňka Nejedlého, které přečetli členové činohry Národního divadla, přišel na jeviště jubilant, dlouho a srdečně po-

zdravován povstávším obecenstvem, a v krátkém srdečném poděkování zdůraznil, že ani 70 let věku a 50 let veřejné činnosti mu nezabrání, aby nepokračoval ve svém boji o práva pracujícího lidu a ve své vědecké činnosti, a že mládež mu byla vždy nejbližší, že může počítat stále s jeho plnou pomocí.

Sbor Víta Nejedlého „150 milionů“ na text básníka Majakovského a Jeremiášův pochod „A tak jsem“ uzavíral krásnou slavnost. IS

Reemigrační vlaky dopravily 60.000 osob

Na počátku minulého roku zahájilo ministerstvo sociální péče velkou akcí přestěhování volyňských Čechů, která byla provedena za tři měsíce. V 88 transportech bylo do CSR přestěhováno celkem 33.509 volyňských Čechů, kteří byli usídlení, až na některé výjimky, za čtyři měsíce.

Druhou velkou reemigrační akcí, která byla provedena v době od července do listopadu 1947, bylo přestěhování nemajetných krajanů z Rumunska do českých zemí. Celkem 13 tisíc 593 krajanů se v 18 transportech vrátilo do vlasti, aby svým úsilím přispěli k výstavbě naší nové republiky.

Obrovské rozměry reemigrační administrativy nejlépe osvětlí několik čísel a dat. Tak reemigračním referátem prošlo 49.377 osob z 41 zemí všech světadílů. Pro volyňské Čechy bylo použito 12 shromažďovacích středisek, v nichž byli přestěhovalci ubytováni, stravováni, lékařsky oše-

řtřováni a kde jim byly poskytnuty všestranné informace až do doby jejich usídlení; zároveň bylo postaráno o živý i mrtvý inventář reemigrantů.

Po technickodopravní stránce má ministerstvo sociální péče v provozu 11 vlakových souprav s 30členným vlakovým personálem. Reemigrační vlaky vykonaly celkem 168 jízd a dopravily přes 60.000 osob. Vlakové soupravy najezdily za rok 1947 celkem 178.319 km. Vedle vlakových souprav udržuje dopravní referát ministerstva doma i v cizině autopark, kterým bylo jen na naší půdě ujeto 152.656 km. S reemigračními transporty z Volyň, Rumunska, Jugoslaviie, Německa, Polska a Vidně bylo v 3832 vagonech přepraveno ohromné množství zavazadel, svrsků, nábytku, hospodářského zařízení, různého inventáře a dobytka v celkové váze 19.841 tun v hodnotě přes 1 miliardu korun. Za přepravu na ČSD bylo zapláceno asi 60 milionů korun.

Volal jsi nadarmo Petře Bezručí!

Osud či chcete-li válečná vichřice zanesly jednu českou rodinu z Volyň do Beyruthu, Libanon. Je to volyňský Čech Václav Tvrďý s manželkou Annou. Jejich dvě dcerky se dostaly s reemigrací z Volyň do Československa a syn bojoval v armádě západních spojenců proti Němcům na několika bojištích světa.

Václav Tvrďý již od konce války podniká vše možné, aby se dostal do vlasti, kde by se sešel se svými dětmi, od nichž byl odloučen devět let. Jeho pokusy, alespoň jak věci dnes vypadají, jsou marné. Libanonské úřady však jej vyrozuměly, že tam déle nesmí zůstat a že se musí rozhodnout pro odjezd do některé země, z nichž mu dávají na vybranou Argentinu, Afriku nebo Nový Zéland. Marně se snaží Václav Tvrďý je přesvědčit, že je Čech a že si přeje do Československa, které potřebuje lidi k práci a on chce pracovat a chce se sejt ještě jednou v životě se svými

děti. K tomu, aby se sem mohl dostat, potřebuje nezbytný kousek „bumázky“, jemuž se říká visum; a toto visum může vydat úřad, který je, jak se zdá, hluchý k volání krajana, k jeho touze po dětech. Sytý hladověmu nevěří, říká se, a lidé, kteří se neprotloukali cizinou, kteří nežili jediné z vlastních rukou, vystavení ústrkům a zimě cizího prostředí, kteří nepoznali devítileté odloučení od dětí, tito lidé nepochopí, čím by byl návrat Václava a Anny Tvrďových do vlasti.

Petrě Bezručí, volal jsi nadarmo ve své básni „70.000“!

Úřední šiml je u nás příliš mocný a je přesvědčen, že jsme národem tak velkým a tak početným, že nám na nějaké té rodině nemusí záležet, že se z ní může stát Španěl v Argentině nebo Zulukafr v Africe. Ještě může zhynout dalších tisíc sedmdesát, aniž bychom jim poslali vína „sudů tisíc sedmdesát“! J. Foitfk.

Zprávy svazu

Dr. Moudrý v Žatci. Předseda Fondu národní obnovy dr. Moudrý navštívil 6. 2. t. r. Žatec a přijel i k nám do Svazu. Využili jsme plně této příležitosti a informovali jsme vzácného a milého hosta o všech našich problémech a těžkostech místního i všeobecného rázu. Několik žadatelů o živnosti předneslo na místě své stížnosti, z kterých bylo zřejmo, jaké potíže se stávají v cestu jejich dobrým snahám o umístění. Tajemník Svazu br. Chudoba znovu přednesl naše požadavky vůči OÚ a FNO a sice: 1. aby byl urychleně dosídlen zbytek živnostníků reemigrantů z Volyně, aby vol. Čechům byla poskytnuta při úhradě za přidělené živnosti a domky 50% sleva. 3. aby byly poskytnuty slevy za přidělený nábytek, 4. aby vdovám, sirotkům a pozůstalým po padlých byl konfiskovaný nepřátelský majetek přidělen zdarma. Předseda FNO dr. Moudrý slíbil, že učiní vše, aby na naše oprávněné požadavky byl vzat náležitý zřetel.

Podpory ZNV vol. Čechům. Zemský národní výbor v Praze věnoval na podpory vol. reemigrantům částku 2.000.000 Kčs. Tato částka byla rozdělena okresním národním výborem, kde jsou vol. Češi osídleni. Svaz Čechů z Volyně doporučuje proto všem odbočkám, aby se ihned informovaly u příslušného ONV a dohodly se o postupu při rozdělování podpor. ONV v Žatci obdržel 200.000 Kčs. Žadatelé o podporu mohou se hlásit přímo ve Svazu, kde mají žádost a v naléhavých případech jim bude tato výpomoc poskytnuta ihned, bez dlouhých formalit. Soc. referent ONV dr. Havelka projevil souhlas s tímto postupem a jako vždy nám vychází plně vstříc, poněvadž ví, že jen pomoc poskytnutá včas je účelná.

Umístování přednostních uchazečů, kteří si podali podle vyhlášky osidlovacího úřadu č. 971/47 U. I. žádost o přidělení drobného živnostenského podniku. Tito přednostní uchazeči budou umístěni jednak na národních správách podniků, které se uvolní buď proto, že jejich národní správci nepodali přihlášku o přiděl, nebo proto, že dosavadní národní správci jakožto uchazeči nesplňují podmínky přidělovacího zákona č. 31/1947 Sb. a budou proto odvoláni, jednak na národních správách podniků ve vnitrozemí, jejichž dosavadní národní správci nemají přednostní právo co by účastníci ná-

rodního boje za osvobození, váleční nebo vojenští poškození nebo oběti války nebo persekuce nebo co by reemigranti. Tito národní správci bez přednostního práva ve vnitrozemí nemají totiž právní nárok na přiděl a budou proto odvoláni, pokud podniků bude třeba k uspokojení dosud neumístěných, resp. existenčně nezabezpečených přednostních uchazečů, kterých je více než 4.000.

Naše práva a povinnosti

(Dokončení z min. čísla.)

Vládní nařízení č. 71
ze dne 22. IV. 1947,

jmž se krajanům vracejícím se do vlasti přiznávají některé úlevy při hodnocení školského a praktického vzdělání, zkoušek a vysvědčení a při nastupování živnosti.

§ 9.

(¹) V pochybnostech náleží hodnotiti vzdělání rovně vzdělání

a) obecných (lidových) a měšťanských škol okresnímu školnímu úřadu (okresnímu školskému inspektorátu), v jehož obvodě má býti povolání vykonáváno nebo zaměstnání nastupeno;

b) středních škol zemskému školnímu úřadu (pověřectvu školství a osvěty);

c) odborných škol pro zdravotnický personál ministerstvu zdravotnictví, po případě po slyšení pověřectva zdravotnictví;

d) odborných škol jiného druhu ministerstvu školství a osvěty, po případě po slyšení pověřectva školství a osvěty.

(²) O nostrifikaci vysokoškolských studií a diplomů rozhoduje ministerstvo školství a osvěty, na Slovensku po vyjádření pověřectva školství a osvěty, po slyšení profesorského sboru vysoké školy a v dohodě s příslušným ministerstvem, které vyslechne příslušné pověřectvo.

§ 10.

(¹) Vyžaduje-li se v Československé republice k nastoupení či provozování povolání (zaměstnání) předchozí odborná činnost (praxe, výcvik), jest odbornou činností (praxí, výcvik) konanou v cizině hodnotiti, jako by byla konána v Československé republice, odpovídá-li odborným výkonem a délkou odborné činnosti (praxi a výcviku) předepsané pro též obor v tuzemsku.

(²) Stejně jest hodnotiti odborné

(praktické) zkoušky, dá-li se z uchažečova předběžného vzdělání a jeho dosavadní praktické činnosti předpokládati, že má náležitou způsobilost a potřebné znalosti k výkonu povolání, o něž jde. Neodpovídá-li předběžné vzdělání nebo praktická činnost tomuto předpokladu, uloží se žadateli výkon doplňovací zkoušky. Ustanovení § 8, odst. 6 platí obdobně.

(³) Je-li mimo případy uvedené v § 8, odst. 3 pro provozování či nastoupení nějakého povolání (zaměstnání) v Československé republice předepsána odborná nebo jiná zkouška a nebyla-li ve státě, v němž oprávněná osoba vykonávala dosud toto nebo obdobné povolání (zaměstnání), taková zkouška požadována, může příslušný úřad zkoušku promítnouti, nebo udělití oprávnění s podmínkou, že zkouška bude vykonána dodatečně v přiměřené lhůtě. Podrobné předpisy vydá příslušné ministerstvo, na Slovensku po slyšení příslušného pověřectva.

(⁴) Ustanovení předchozích odstavců neplatí v případech uvedených v §§ 4 až 7.

§ 11.

(¹) Oprávněné osoby, které se v cizině učily v učebním poměru některé živnosti po dobu odpovídající učební době, předepsané pro tuto živnost na území Československé republiky, a nevykonaly závěrečnou zkoušku učňovskou, mohou být příslušnou obchodní a živnostenskou komorou (na Slovensku příslušným živnostenským společenstvem) připuštěny k výkonu této zkoušky. Vykonal-li zkoušku úspěšně, vydá jim obchodní a živnostenská komora (na Slovensku příslušné živnostenské společenstvo) výučný, po případě tovaryšský list.

(²) Ustanovení odstavce 1. platí i pro oprávněné osoby, které v cizině nebyly sice zaměstnány v učebním poměru, avšak vykonávaly práce spadající do některé živnosti po dobu, která přesahuje nejméně o jeden rok učební dobu stanovenou pro příslušnou živnost.

(³) Učební doba, kterou oprávněné osoby strávily v cizině v učebním poměru, se započítává do učební doby, pokračují-li na území Československé republiky v učení ve stejné nebo příbuzné živnosti.

§ 12.

Nemůže-li oprávněná osoba hodnověrně prokázat kvalifikaci pro povolání (zaměstnání), jež hodlá provozovati (nastoupiti), musí se podrobiti

zvláštní zkoušce, o nž platí obdobně ustanovení § 8, odst. 6. Ustanovení předchozí věty se nevztahuje na obor živnostenského podnikání a na kvalifikaci požadovanou pro výkon lékařské nebo veterinární praxe, jakož i pro výkon povolání uvedených v §§ 5 až 7.

§ 13.

Rozhodovati o tom, zda jsou splněny podmínky, aby oprávněná osoba mohla provozovati (nastoupiti) povolání (zaměstnání) přiměřené jejímu dosavadnímu povolání (zaměstnání), po případě, zda jí mohou být povoleny úlevy podle ustanovení §§ 2 až 12, přísluší — pokud z tohoto nařízení nevyplývá něco jiného — úřadu (orgánu), jenž je povolán dáti svolení k provozování povolání, po případě oznámení o tomto provozování vzíti na vědomí, nebo uchazeče do služeb přijmouti, a to po vyjádření příslušné zájmové nebo stavovské organizace, je-li toto vyjádření předepsáno nebo obvyklé; příslušné ministerstvo si však může vyhraditi rozhodování.

§ 14.

Toto nařízení se nevztahuje na ustanovování ve státních a jiných veřejných službách, pro něž jsou stanoveny podmínky vládním nařízením ze dne 10. července 1931, č. 132 Sb., o zvláštních podmínkách pro ustanovení úřednickým čekatelem nebo úředníkem a pro povýšení úředníka v jednotlivých úřednických kategoriích a služebních oborech, a vládním nařízením ze dne 13. července 1934, č. 168 Sb., o kategoriích státních profesorů a státních učitelů, o zvláštních podmínkách pro ustanovení zatímním nebo definitivním státním profesorem nebo učitelem a pro povýšení profesora nebo učitele a o úředních titulech, ve znění předpisů je měnicích nebo doplňujících.

§ 15.

O přiznávání úlev podle tohoto nařízení jest žádati nejpozději do dvou let ode dne vyhlášení tohoto nařízení.

§ 16.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je všichni členové vlády.

Slavonín. Oznamujeme všem volyňským Čechům v okr. Olomouc, že ustavující schůze odbočky SČV bude se konati 15. února t. r. v hostinci p. Seidla ve Slavoníně u Olomouce.

Za přípravný výbor: Václav Čapek.

Upozornění krajanům na Podbořansku.

V těchto dnech rozeslali jsme krajanům na okrese podbořanském Tomanovu knihu „Za svobodu“. Knižka se prodává ve prospěch Studentských domovů volyňské mládeže v Zatci, je prostá, psaná však s láskou a věříme, že krajané ji přijmou a částku 25 Kčs zaplatí přiloženou složenkou.

Kruh přátel vol. Čechů v Zatci.

Chcete mít rodinný domek? O možnostech a postupu, jak ho nabýti, přečtěte si články ing. Václava Krcha v č. 3 věstníku OÚ a FNO - Osídlování - nebo v čís. 2 Věrné strážce ze dne 16. ledna t. r., kde byl z tohoto věstníku přetištěn.

Hlídky volyňských záložníků

(Dokončení.)

U samohybného dělostřelectva nejvíce rozšířené bylo haubiční a protitankové — stíhací dělostřelectvo. Snaha výrobců tankových zbraní v druhé světové válce šla k zesílení ochranného pancíře, zvýšení průbojných vlastností tankových kanonů a k automatizaci způsobu řízení tanku palbou. Od roku 1941—1945 maximální váha tanku vyrostla od 40 do 70 tun a síla pancíře od 75 do 230 mm. Ráže tankových kanonů byla zvýšena od 76 do 128 mm, počáteční rychlost projektilu se zvětšila od 650—700 m/sec. do 1000—1100 m/sec.

V roce 1941 nebyl ani jeden tank s automatickými rychlostmi. V roce 1943—1945 objevilo se několik typů tanků s automatickým řízením. Nehledě k tomu, že váha tanků rapidně stoupla a specif. síla motoru značně klesla, dala se pozorovat tendence k zvýšení střední rychlosti s pomocí automatizace řízení.

Šoučasně se zesílením pancéřových desek, zvýšením ráže a počáteční rychlosti projektilu, byla zmenšena bojová dávka střeliva a rychlost palby. U středních tanků bojová dávka střeliva byla snížena z 80—100 nábojů do 60 a rychlost palby od 8—10 výstřelů za minutu na 5—6 výstřelů.

U těžkých tanků bojová dávka střeliva byla zmenšena ze 100 na 30—50 nábojů a rychlost palby od 5—6 výstřelů na 3 výstřelky za min. Váha nábojů ve středních tancích se zvýšila od 9 do 15 kg a u těžkých tanků od 10 do 40 kg.

Je nutné podotknout tu skutečnost, že nehledě na zesílení pancéř. desek, na montování těžších tankových kanonů, váha sovětských tanků nevyrostla, nýbrž byla snížena. V základních bojových vlastnostech, v letech druhé světové války, sovětské tanky T-34 a také IS měly značnou převahu před všemi zahraničními tanky. Do roku 1943 tank T-34 byl jedním z nejlepších středních tanků světa. Od roku 1944 tank IS byl v značné převaze vůči všem zahraničním tankům svým opancťováním. Tank T-6B (král. tygr) předěl ho ve spolehlivosti a rychlosti.

III.

Po dobu druhé světové války v polí působení vývoje tankové techniky bojující státy měly tyto úkoly:

1. zajistit početní převahu;

2. získat jakostní převahu, obrátit hlavní zřetel na pancíř, výzbroj a rychlost v pohybu.

Mohutnost výroby byla dosažena pro svoji technologickou obyčejnost, malý pracovní objem ve vyhotovení jak součástí, tak i celého stroje a také pro svoji možnost využití ne-deficitních kovů.

Zajištění početní převahy ve velké míře je závislé na tom, jak často po dobu války je nutné přecházeti od výroby jednoho typu tanku k výrobě tanků druhých. Takové přechody mají za příčinu prodloužení výroby tanků v době prvních třech-pěti měsíců. Je samozřejmé, že donutí-li situace několikrát měnit typy strojů a přecházeti od výroby jedněch sou-

částí k výrobě druhých, bude velmi nesnadné uhájit si početní převahu v dané výrobě. Jeden z mnoha faktorů dosažení početní převahy sovětských tanků a samohybného dělostřelectva nad technikou obrněných a tankových jednotek německé armády spočívalo v tom, že po celou dobu druhé světové války sovětský průmysl pouze modernisoval tank T-34, v kterém 76 mm kanon byl nahrazen 85 mm a dále zajistil výrobu jednoho těžkého tanku IS. V tu dobu bylo Německo donuceno nejen zmodernisovat T3 a T4, ale zříditi výrobu 4 nových typů: TV, TVI, TIVB a Ferdinand. Bezpodmínečná nutnost vyrábět tolik nových typů strojů byla jednou z hlavních důvodů slabého vzrůstu vyrábění tanků v Německu. Taktéž Anglie v době války byla nucena vyrábět 4 nové typy tanků: Churchill, Cromwell, Gomet a Centurion.

USA do roku 1944 vyráběly jeden druh tanků: M4-A2 (General Sherman), který představoval kapitální, moderně zařízený druh tanku: M-3 SR a teprve v závěru války Amerika vyrobila další 3 druhy tanků: T-26 (General Pershing) a také T-29 a T-30.

V souvislosti s tímto jedna z nejdůležitějších podmínek pro zajištění početní převahy v době války závisí na vyřešení těchto úkolů:

1. Mít v prvním stadiu války takové tanky, které by svou hodnotou převyšovaly tanky nepřátelské a které v nejdélejší době byly by boje schopné na bojišti.

2. Zajistit rychlé organizování výroby tanků, nových výrobních značek.

Ve druhé světové válce sovětský tankový průmysl úspěšně prováděl masovou výrobu tanků a samohybných děl, která v počátcích roku 1943 zajistila početní převahu nad technikou obrněných a tankových jednotek nepřítelů.

V době války tanková technika udělala ohromný skok kupředu.

Další vývoj je závislý na konstruktech, před nimiž leží mnoho komplikovaných úkolů.

Jsou-li v oboru získání vysokých, středních rychlostí pohybu, bez zvětšení specif. síly motoru, dosaženy značné úspěchy, jsou-li pro zlepšení pozorování použita dokonale optická zařízení a pro zvýšení přesnosti palby zlepšena stabilizační zařízení, zlepšení opancťování kanonů, není pak zvláštní vědou dosáhnout ideálního typu tanku.

Pancéřová ochrana zajišťuje se úhlem sklonu pancéřového povrchu silou svého průměru a dimensovaným rozdělením síly pancéřových stěn na různých plochách. Měnění úhlů sklonů až ke krajnosti a neustálé zvyšování síly pancéřových stěn vede k bezpodmínečnému vzrůstu váhy tanku a v důsledcích toho k zmenšení

jeho pohyblivosti, nemluví o transportních potížích. Počáteční rychlost střel kanonů prozatím je zvětšována prodloužením délky hlavně a zvětšením váhy prachové náplně, což také vede k zvětšení délky nábojů, zvětšení prostoru bojového oddělení a proto také k zvýšení váhy tanku. Délka kanonů namontovaných na tankích dosahuje 7 metrů a je rovna délce tanku. Další zvyšování pancířování tanků, jakož i zvyšování průbojnosti tankových kanonů, dříve uvedenými způsoby, nepřineslo by kladného výsledku.

Další možnosti zesílení pancíře bez zvětšení váhy tanku jsou takřka vyčerpány a v tomto směru je cesta velmi nesnadná.

Váha tanku je základní obtíž, kterou bude ještě nutno překonat při zlepšování základních bojových kvalit stroje. Je nutné podotknout, že tank v boji je vyřazen nejen proto, že byl poškozen projektilem, ale také požárem v tanku a výbuchy střeliva. Životnost tanku u zahranič. strojů je dosaženo hlavně úspěšnou snahou likvidovat požáry a exploze střeliva. V tomto směru jsou bezpodmínečně nutné nemalé rezervy.

Spolu s potížemi o zesílení pancíře a výstroje tanková výroba zkoušela obtíže v motorovém oddělení tanků. Dřapason soudobých sil motoru je zřejmě nepostačující. Právě proto velmi často se setkáváme se spojenými motory, někdy až 5 současně v jednom bloku. Beze sporu toto zvětšuje prostor motorového oddělení a znesnadňuje opatrování motorové skupiny. V posledním čase se objevilo několik speciálních tankových Dieslových motorů. Jsou to ekonomické motory v rozhodování pohonných hmot a dostatečně bezpečné proti ohni a proto byly v konci války nejvíce používány. Poslední dobou ve velkém měřítku jsou v cizině zkoušeny plynové turbíny.

Další zdokonalení tanku je závislé v jádře na zlepšení pancíře, výzbroje a využití technického pokroku tanků: radiolokace přístrojového pozorování a tak dále.

Úspěšné rozřešení otázek stojících před konstruktéry a tankisty v mnohém závisí na výsledku práce výzkumných centrů, bez jejichž pomoci pohyb kupředu je nepravděpodobný.

Na sklonku války došlo k vyrovnání bojových vlastností jak u středních, tak u těžkých tanků u všech válčících armád. Tak na příklad: tank TV-Německo, Cometa-Anglie a T26-Amerika byly středními tanky s přibližně stejnou charakteristikou svého pancíře, výzbroje a průměrné rychlosti pohybu. Totéž je nutno podotknout i u těžkých tanků TVIB-Německo, Centurion-Anglie a také T29 a T30-USA. Mezi těmito tanky není zásadních rozdílů. Tento stav je plně pochopitelný, poněvadž v rámci daného typu tanku je nesnadné získat převahu jednoho typu nad druhým, bez zvětšení váhy ařeb k jádru zdokonalení v prvé řadě kanonů, pancíře, náboje atd.

Němci se pokoušeli několikrát pře-

kročit přes nepřístupný — v daných podmínkách — problém rapidního zvětšení váhy. Snažili se vyrobit vše ničící a současně s tím nezničitelný tank. Majíce lehkomyšlné názory na zvýšení váhy tanku. Němci dospěli k tankům o váze 200 tun — poslední jejich zkušební druhy. Je nutné říci, že tyto konstrukce jasně dokazují nicotnost tvůrčí myšlenky, při pokusu rozřešit nový úkol zastaralými metodami.

V závěru je nutno podotknout, že

další zdokonalování tankové techniky bude záviset nejen na základním změnění konstrukce, kvality materiálu a tomu podobné. Není vyloučená možnost, že budou dosaženy kladné výsledky pomocí jiných způsobů bojového využití tanků. Snahy samozřejmě povedou do obou směrů, jedna druhou postrkující. Při všech podmínkách pro příští čas v rukou sovětských konstruktérů jsou všechny nezbytně dané možnosti pro vytvoření tanků drtících svou silou. Cíl.

Recenze o knize J. V. Rejzka „Nezradili“

Těchto několik ávah je zasvěceno knize J. V. Rejzka „Nezradili“. Žádný nový článek anebo publikace věnovaná volyňským Čechům, neujde naší pozornosti, o nich vždy byla zmínka na stránkách „Věrné stráže“. Také i teď, kdy konečně vyšla v tisku očekávaná kniha J. V. Rejzka, chceme na ni upozornit naší širší veřejnost.

Tato nová práce známého našeho volyňského spisovatele a redaktora J. V. Rejzka je pozoruhodná a zároveň i dokonalejší. V této knize vidíme, jak toto jeho dílo jak po stránce obsahové, tak i slohové je dokonalejší, nežli dřívější jeho práce, vydané na Volyni. Již mnoho článků a publikací bylo zasvěceno nám, volyňským Čechům, ale kniha — „Nezradili“ obeznámí mnohem obsírněji čtenáře se životem a bojem této větve.

Autor ve svém obraze obrací zřetel na počátek naší emigrace, na těžkosti, jaké jsme zažili v počátcích této akce, vzpomíná na svou rodnou vísku Moskovštinu, píše o letech 1914—1918, líčí život po první světové válce, kdy mnohý se navrátil do úplně zničené osady. Zmínuje se o škole první léta po válce v Moskovštině, líčí snahu moskovštinských po vzdělání, podrobně popisuje náš kulturní život na Volyni, činnost ČMS, rozmach soukromého školství, divadelní kroužky a nezapomíná na organizaci „Sdružení československé mládeže na Volyni“. Mnoho pozornosti věnuje volyňskému tisku „Hlasu Volyň“, „Buditeli“ a „Krajanským listům“.

Pravdivě popisuje život v letech 1935—1939, věnuje zvýšenou pozornost duševnímu stavu naší větve za zmíněná léta, pěkně vystihuje strádání Volyňáků, kdy černá mračna se stahovala nad drahou nám všem ČSR. Jeden rozdíl jest věnován vpádu Němců do SSSR a jejich řádění v obsazeném území. Líčí ničím neopodstatněné barbarské jednání Němců v Sedmidubech na Dubensku, smrt 11 osob. Myslím, že takových případů na Volyni bylo mnohem více.

Dále nás seznamuje s tajnou organizací „Blaník“, její činností, s vydáváním časopisu „Hlasatel“. Každý nezaujatý čtenář si musí uvědomit tu odvahu, jakou projevili zakladatelé a činní členové „Blaníku“. Při hrůzovládě, jaká tehdy panovala v okupované části SSSR, ta odbojová činnost vzbuzuje v nás obdiv a zároveň i uznání a vděk. Sebelepší neopatrnost anebo zrada, a co by potom následovalo, je každému známo. Píše o hrozném vyvraždění celého Malína, který do dějin československého národa řadí se jako druhé Lidice.

Potom následuje popsání vstupu Volyňáků do řad Svobodovy armády, nezákončený výcvik, zásah našich jednotek u Torčina, zase několikaměsíční klidný výcvik v Bukovině, boje o Duklu a smrt mnohých — to jsou hlavní rozdíly této poutavé knihy.

Je to opravdu historie české Volyně, psaná osobou, která pochází odtamtud a která byla krásně informována o poměrech, proto ta kniha má takovou cenu pro nás a zdejší veřejnost, vždyť v ní je zachycen celý vývoj české Volyně. Na každého čtenáře mocně zapůsobí rozdíly „A mnozí nedošli“. Z popsání osob hluboko každému do duše zapadne Jiří Hrouda. Je to typ pravého vlastence, vojáka duší a tělem. K nim bezpochyby patří i Antonín Valenta z Moskovštiny.

Co do seznamu vojinů — neznámých hrdinů, kteří věnovali svůj život za osvobození ČSR, můj náhled:

Umístění toho smutného a truchlivého pro nejednoho z nás seznamu přispívá k odůvodnění názvu knihy „Nezradili“. Je však třeba doplnit její jmény a osobami, které tam nejsou ještě vepsány. Ten úkol mohly by vykonat odbojky SCV, hotové seznamy zaslat ústředí SCV v Zateci a ten autoru této knihy. Pisatel pevně věří, že tento generační obraz dočká se i druhého rozšířeného vydání.

Vhodné jsou obrázky na konci knihy. Jazyk knihy je lehký, tento generační obraz je zajímavý, uchvátí a upoutá čte-

náře. Kniha J. V. Rejzka „Nezradili“ a publikace dr. J. Folprechta „Volyňští krajané“ tvoří pěkný celek a neměly by chybět v žádné rodinné reemigranta z Volyně, ve veřejných knihovnách tam, kde je usídlena volyňská větev, což by jistě přispělo k seznámení širší veřejnosti s námi — Volyňáky.

Těchtě několik upřímných a pravdivých poznámek o knize J. V. Rejzka, svého žáka velmi rád píše jeho bývalý učitel Al. Křivka.

Ještě o publikaci dr. J. Folprechta: „Volyňští krajané“

Četl jsem brožurku dr. J. Folprechta: „Volyňští krajané“ a jelikož Váš týdeník je nejbližší k obsahu této brožury, dovolím si v první řadě k Vám několik poznámek. Nehledíc na to, že dotyčná brožurka je velice stručná a neúplná a opakuje se v ní mnoho, což je již známo z novin a časopisů, pro informaci zdejšími Čechům o Volyňských snad postačí. Ale pro člověka, který by se blíže zajímal o životě těchto zahraničních krajanů, je nedostatečná. Zde v tomto dopise není místa a nemám tolik času, abych se podrobněji zabýval obsahem brožurky, ale zmíním se pouze o následujícím: Slovem „volyňští Češi“ míníme Čechy, kteří obývali t. zv. Volyňskou gubernii dorevolučního Ruska. Po první světové válce, jak známo, Volyňská gubernie byla rozdělena. Část připadla Polsku a část zůstala v SSSR. Právě o této poslední části Volyňské gubernie, t. j. o Čechách v ní žijících není v dané brožurce ani zmínky. A přece 25 let prožitých v SSSR je dosti pořádný kus dějů z celkového počtu 78 let. V té době vyrostla celá jedna nová generace. Nesmí se zapomínat, že dotyčná část české Volyně žila za zcela jiných kulturních, hospodářských a politických podmínek. Nevím z jakých důvodů tato část byla vyřazena a psáno pouze o „západní části“ české Volyně. Ovšem poslední byla daleko početnější a snad více organizována. Ale to nemůže přece činit ji nějakou výsadu před „východní částí“, kde Češi prošli také trnitou cestu života, myslím že trnitější než na „západě“, aby na ně v opisování našich krajanů bylo zapomináno. Není mým účelem zde se rozepisovat o těchto otázkách, ale dovolím si ještě třeba dvě poznámky. Piše se o volyňském hospodářství. Jestli psáti o celém volyňském hospodářství, je třeba se zmíniti o kolektivním hospodářství Čechů ve „východní části“. Zde nejde o žádnou politiku. Jestliže kořichoz byl třeba snížením hospodářské úrovně českých vesnic, přece české kolchozy oproti mnohým ukrajinským byly vzorné, na př. krošenský. Chvála a čest českým rolníkům, že i v takových třeba těžkých hospodářských podmínkách nezklamali. Ovšem byly i oběti, třeba někdy velice těžké. Dále na př. je otázka kulturní, t. j. otázka českých škol. Na „západní“ Volyni bylo 140 obcí, které měly 12 českých škol soukromě vydržovaných. Dovolím si k tomu podotknout,

že ve „východní části“, která měla celkem ani ne 20 obcí, bylo na př. v roce 1930 11 českých škol, nepočítaje do toho české pedagog. technikum v Žitomíru. Všechny školy byly vydržovány státem. To je pozoruhodný rozdíl. Ale byl to fakt, o kterém bylo by třeba se zmíniti. Ovšem další osud většiny těchto škol a hlavně organizátorů učitelů byl tragický.

Promiňte mi malou „kritiku“ výše uvedené brožury, avšak historie volyňských Čechů mě zajímá, neboť znám dobře cestou Volyni a rodiče moji pocházeli také z Volyně, z Lucka.

S bratrským pozdravem V. Šil.

„Sedesát let tomu...“ Volyňští Češi z Mohelnice na Moravě obrací se

naším prostřednictvím na br. prof. Jiřího Rébla, aby uveřejnil ve VS text této oblíbené písně a aby ji doplnil v duchu dalšího osudu vol. Čechů, který je dán pojmy Dukla a reemigrace. Připojujeme se k jejich žádosti a těšíme se na tuto novou „volyňskou hymnu“.

Český dokumentární film o Sokolovu. K pátému výročí bitvy u Sokolova, kde v tuhém boji odrazila čs. jednotka mohutný nápor SS-pancéřových divízií, vydá Čs. krátký film dokumentární snímek, jehož redakci bude mít režisér Pavel Blumenfeld. Ve filmu bude použito jednak autentických snímků, pořízených našimi kameramany přímo za bojů, jednak snímků, jež nám zapůjčí Rusové.

Osnova o trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě

Nejvyšší výměra 50 ha — Výkup půdy, na níž vlastníci sami nepracují — Příděl vykoupené půdy bezzemkům a malým rolníkům

KH - Vláda předložila ÚNS návrh zákona o trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě. Osnova stanoví nejvyšší přípustnou výměru (50 ha veškeré půdy) v pozemkovém vlastnictví výkonných zemědělců s tím, že stát vykoupí za náhradu půdu, přesahující tuto výměru. Dále podrobuje bez ohledu na tuto výměru půdu, na které její vlastníci sami nepracují, výkupu za náhradu, ponechávajíc vlastníkovu zastavěnou plochu se dvorem a zahradou a další pozemek o výměře 0,5 ha, při čemž zahrada a další pozemek ve výměře 0,5 nesmí převyšovati 1 ha. Nemá-li budovy a zahradu, ponechá se mu pozemek o výměře do 0,5 ha.

Zásada, že půda patří těm, kdož na ní pracují, dovozuje výjimky jen ze závažných důvodů, zejména sociálních, na př. když vlastníci pro stáří, nemoc a pod. nemůže svou půdu sám obdělávat, nebo je na jejím výnosu existenčně závislý.

Půdy získané těmito opatřeními bude použito k vytvoření zemědělských soběstačných usedlostí malých a středních rolníků a k uspokojení oprávněných bezzemků.

Pozemková reforma, navrhovaná touto osnovou, působí též do budoucna v tom směru, že i kdykoliv později stát vykoupí půdu, která by v důsledku soustředění půdy přesahovala přípust-

nou nejvyšší výměru a půdu, na které by vlastníci trvale sami nepracovali. Též tímto opatřením dostává se výkonným zemědělcům s pozemkovým vlastnictvím do 50 ha půdy právní jistoty, že mohou v klidu žít a hospodářit na své půdě.

Při přidělu půdy, získané výkupem, řídí se osnova zásadami, které se při přidělování konfiskované půdy osvědčily a umožňují rychlé a výkonné řízení výkupní a přidělovací. Z toho důvodu jsou osnovou příkázány lidovým orgánům dalekosáhlé úkoly.

Osnova nabude po svém uzákonění platnosti dnem vyhlášení ve Sbírce z. a n.

*

Mimořádné příplatky k výkupním cenám obilí

Vláda se ve své schůzi (130.) konané dne 27. ledna 1948 na společný návrh ministrů výživy a zemědělství usnesla, že souhlasí s tím, aby lhůta pro výplatu mimořádných příplateků k výkupním cenám obilí (pšenice, žito, ječmene, oves a kukuřice) byla prodloužena do 31. ledna 1948.

Tyto příplatky budou vyplaceny i po 31. lednu 1948 v těchto případech:

1. do 30. června 1948 u pšenice a žita, jež vykupují mlýny jako měřičné

ze samozásobitelských dávek při mletí ve mzdě;

2. do 31. března 1948 u uznaného osiva obilí pro jarní seti a u obilí zbylého po vyčištění tohoto osiva, jakož i u obilí, které nebylo schváleno jako uznané osivo v uznávacím řízení; dále pak u obilí, které bylo určeno k jarnímu seti nebo jako předmět protidodávky k získání jarního osiva, pokud nebude možno použít tohoto obilí pro uvedené účely. TMV

*

Na Kladensku je slepičí mor

V některých obcích kladenského okresu se vyskytl mor slepic. Pravděpodobně byl sem zavlečen tím, že byly zkrmovány vnitřnostími importované drůbeže z ciziny. Nákaza způsobuje značné národohospodářské ztráty. ONV v Kladně vyzval všechny majitele drůbeže, aby hlásili každý případ a postarali se o náležitě zakopání uhynulého kusu. Při úředně zjištěném uhynutí drůbeže vyplatí nákazová pokladna okresu za každý kus náhradu ve výši 45 Kčs za jeden kg. IS

Toto je velmi neradostná zpráva. Všichni, kdož chovají drůbež, dávejte pozor a při sebemenším onemocnění slepic hlaste to okamžitě okresnímu veterináři! Onemocnělý kus odstraňte okamžitě od zdravých. Proveďte desinfekci a dbejte rady lékaře. Tato zpráva je výstrahou, aby se zamezilo rozšíření této velmi zhoubné choroby. JK.

Kontingent vajec z hektarů

Dbejte, abyste měli velmi ranná kuřata, která vám ponosou ještě tento rok, a tím pomohou splnit dodávku vajec. Pěče, kterou věnujete kuřátkům, se vám vyplatí. Nezapomínejte, že musíte dodávat kuřatům k zobání také jemný říční písek (jemné kamínky), které jim pomohou potravu rozemlít. Jakmile začne trávička, dodáváme také pokračenou, která jim velmi chutná a nutně jí potřebují. JK.

Chov drůbeže

Stojí dnes v popředí zájmu jak zemědělců, tak i drobných chovatelů. Proto jistě s povděkem přijmou vydání úhledné knihy, kterou pod názvem „Chov drůbeže“ napsala Ing. agr. Ludmila Pacholliková v nakladatelství Brázda v Praze II, Opletalova 3. Obnos 30 Kčs jistě nebude litovati nikdo, kdo se chce s chovem drůbeže obeznámiti, neboť v této knize na 80 stránkách dočte se chovatel i začátečník o všem, co potřebuje o chovu drůbeže vědět. JK.

Pamatujte na kurník,

který rozhoduje o zimní snůšce vajec, není to jen krmivo, při nejsilnějších mrazech nesmí teplota v kurníku klesnout pod nulu C. Také větrání vzhledem k velké potřebě kyslíku u slepic je důležité. JK.

Máte již malá kuřátka?

Uznané chovy drůbeže již dodávají násadová vejce, lhně již lhnou, to je známka, že se probouzí zase nový rok k životu. Mít hodně a kvalitní drůbeže, je povinností každého, kdo takovou má chovat. Přináší to užitek a pomáháme tím státu v soběstačnosti zásobování. Kdyby někdo chtěl násadová vejce z různých chovů, musí mít potvrzení od MNV, že tyto použije k násadě. Ovšem, výhodnější je koupit si hotová kuřátka z lhně, pro jaké druhy se rozhodnete, je vaší věcí. (Popis jednotlivých uznaných chovů jsme přinesli ve V. S. č. 45 ze dne 14. listopadu 1947.) Nejlépe, žádáme-li při objednávce zároveň jméno chovatele, od kterého bychom si kuřata přáli. Objednací listiny dostanete na každém MNV, a odevzdáte je Hospodářskému družstvu anebo přímo chovateli. Když přivezeme malá kuřátka domů, musíme si uvědomit, že to jsou malé „dětíčky“ a staráme se o ně, aby nenachladla, udržujeme je v teple, nejlépe máme-li umělé kvočnu. Nemáme-li ji, tak si ji snadno zhotovíme, stačí nějaká bedna, do které jim dáme žárovku, kterou ohradíme, aby teplo jim neunikalo, tak, že ji přehradíme na jednu třetinu,

kde se budou ohřívat, a druhé dvě třetiny využijeme jako výběh na krmení. Po přivezení jednodenních kuřátek nedáváme jim nic jíst, jen čistý říční písek, aby mohly vytrávit zbylý žloutek, který jim zbyl v žaludku. Pak jim můžeme dát na tvrdo uvažené vajíčko, a postupně můžeme smést drtění pšenice, ječmene a jáhly. Nezapomínejme také na kopřivy a salát, který jemně rozsekáme a trochu tvarohu přimícháme, dáváme jim jen tolik, kolik sezobou, aby to nekysalo, krmivo musíme často měnit. Pít dáváme jen vodu, čerstvé mléko, ale dbáme, aby nebylo nakyslé, to je již lépe, aby se dávalo již dobře sedlé — sražené. Dbáme, aby neměla mokro, podestýláme nejlépe sekanou slámu. Kuřata z lhně se dají lehce odchovat, má to tu výhodu, že jsou ranná, tedy kdy ještě kvočny nejsou, a na zimu již nesou. Napaječky jim zařídít tak, aby tam nemohla nohama a taktéž krmení. Tedy: sucho, teplo, světlo, krmivo a nezapomínejme na říční písek, kterého musí mít vždy dostatek. Vaše péče o ranná kuřata se vám vyplatí.

Jiří Klásek.

Stěžujeme si ...

Úvahy k článku Marie Nové „Proč jen, proč?“ č. 2 ze dne 16. I. Ač po léta odloučení, zůstali voličové věrni své staré vlasti a svému národu. Horoucí láskou žili ke svobodě, k volnosti: a české demokracii. Proto nastoupili v tak velkém počtu do zbraně v prvním i druhém odboji, aby bojovali za tyto ideály. Proto jejich výkřev odpočívá u Dukly a všude tam, kudy si kleslili cestu do milované otčiny. Ti, kteří ji šťastně prošli, chopili se radostné práce. Uměli jsme bojovat — umíme i pracovat. Museli jsme však ještě také dlouho a trpělivě čekat a naše rodi-

ny na Volyni s námi, než nám bylo dopřáno shledatí se — konečně doma. Nyní zde konečně jsme — ale byli jsme mnozí zklamáni nevládním přijetím, kterého se nám mohde dostalo. Nevím, v čem jsme snad zklamali očekávání zdejších lidí. Ze by jim nebyla vhod naše upřímnost, pohostinnost, svobodomyšlnost a pravdomilovnost, kterou jsme si přivezli s sebou?

Jak jinak vysvětlit mnohdy ten chlad, to neradostné přidělování vykradených usedlostí, ztěžování prvňáčích kroků ve svobodné vlasti? Vždyť přece chceme rádi pracovat — i když jsme přišli ze žitných lánů na kopcovitá a kamenitá pole. Vždyť jsme dřeli na Volyni a se stejnou

houževnatostí se pustíme do práce i zde, aby půda obdělávaná s vrozenou nám láskou k ní vydala pro nás i pro celý národ chléb náš vezdejší.

Nepovažují za chybu, že jsme přiměli a otevření a nikoho nenecháváme v pochybnostech o naší věrnosti odkazům českých velíkáň, pro které jsme vycedili tolik krve. A své přesvědčení neprodáme za čochovici.

Vytrpěli jsme ústrky a různá příkoří od cizího okolí a cizích režimů na Volyni. Proč ale máme trpět ústrky doma, proč máme mít dojem, že ani ta velká oběť, kterou jsme přinesli na oltář vlasti, nestačí, aby nám vykouplila šťastný, nový domov v naší staré vlasti? Vladimír Kopta.

Nechceme nikomu křivdit

Blšany, 25. I. 48.

K článku ve VS ze dne 23. I. 48 „Budujeme sociální fond“ chci vysvětlit případ z Blšan, kde nedopatřením se ublížilo p. předsedovi MNV ve věci p. Jeřábkové.

V době, kdy se tento případ stal, p. předseda Antonín Hůla nebyl vůbec v obci přítomen, odbyval dvouměsíční voj. výcvik a tudíž neměl žádnou účast na výměně nábytku u p. Jeřábkové čp. 110.

Po přečtení tohoto článku jsem osobně došel k p. předsedovi s prosbou o prominutí, že se tak stalo nedopatřením, že nechám v tisku opravit chybu, jaká se stala, a redakce učiní totéž s ochotou, jelikož není v našem zájmu ublížit někomu nezaslouženě, tím spíše, že p. Hůla jest vždy na svém místě a i my Volyňští jsme s ním spokojeni, neboť on jest jedním z těch, kteří vždy podle možnosti vyhová našim oprávněným požadavkům.

Když se již tak stalo a věc přišla do veřejnosti, pokusím se vysvětlit celý příběh. O nábytek, který se vyměnil p. Jeřábkové, se v době minulé ucházelo více zájemců, pokud domek nebyl přidělen, avšak usnesením MNV se stanovilo, že z domků, pokud přijdou v úvahu k osídlení, se nebude přidělovati nikomu žádný inventář, aby vše zůstalo pro případného přidělení, tím spíše, že v těchto posledních domcích toho mnoho nezůstalo.

Ironickým faktem však je, že pokud domek nebyl osídlen, byla paní Jeřábková spolu s p. Kopeckým také žadatelem o přiděl tohoto nábytku, avšak v obou případech žádost byla zamítnuta z výše uvedených důvodů. Toto bylo asi před dvěma měsíci. Později při změnách národních správ byl domek přidělen právě p. Jeřábkové se všim příslušenstvím, a to I. I. 48, nato však ihned 4. I. 48 paní předseda spolu s osídlov. referentem nábytek z přiděleného paní Jeřábkové domku vydali p. Kopeckému a na toto místo postavili nábytek starý, vycházející ze založení, že pan Kopecký, taktovomanžel, má přednostnější právo na slušný nábytek i před vdovou po padlém. Můj názor je ovšem jiný.

Za druhé však p. místopředseda porušil spolu s osídlov. referentem usnesení MNV, dvakrát protokolované, a tím porušil právní řád, ačkoliv rád tímto operuje proti jiným. Jinak dobrý pracovník v obci, člověk s rozhledem a životní zkušeností, dá se strhnout stranicky, to jest můj náhled o p. místopředsedovi.

My, kteří jsme zde již od roku 1945, máme svůj úsudek o mnoha věcech, a proto, aby se předešlo takovému nepřijemnostem v obci, je naší povinností se soustředit v organizacích, abychom dosáhli zastoupení v MNV, MRK a jinde, což nám jen prospěje. Nesmíme připustit, aby se rozhodovalo bez nás o nás, což by nám vždy jen škodilo. Zastoupením u výboru a jinde můžeme hájit své oprávněné požadavky, které zde ještě budou delší dobu.

Vyskytují se případy, že někteří z našich lidí svým vystupováním nebo jednáním zlehčují naše zásluhy a popouzejí proti sobě a tím samým i proti nám všem jako celku zdejší lid, ale to jsou případy ojedinělé. Na druhé straně však je zde mnoho lidí osídlených z vnitrozemí, kteří s námi cítí, starají se nám pomoci, byť třeba jen radou, uznávají naše oprávněné požadavky. Za to jim musíme být vděční. Dobrá rada je dobrá vždy. Takovým způsobem může nastat souhra všech v obci a prospěje všem. Volyňští nezklamali a nezklamou.

V. Hora.

Různé zprávy

Dlouhá Ves, okr. Havlíčkův Brod. Píše nám p. Antonie Maříková: „Jsem také pilnou čtenářkou našeho milého týdeníku Věrná stráž, který mne vždy velmi zajímá a spojuje s ostatními Volyňskými. Žijeme tady v Dlouhé Vsi sami, nikdo z Volyňských tu není, ale musím říci, že jsme opravdu spokojeni, lidé jsou hodní, zvláště p. předseda MNV A. Turneří, kterému za vše mnohokrát děkujeme. Zároveň děkujeme srdečně úřadům v Havl. Brodě, a to především osídlovací komisi a vedoucímu panu Mertlíkovi jako i špkt. Soukupovi, kteří pro nás udělali velmi mnoho. Přejeme jim proto všechno nejlepší.“

A. Maříková.

Bezděkov. Volyňská mládež v Bezděkově za pomoci starších krajanů ujala se práce na zdokonalení vzhledu obce. Vlastním nákladem opraví kapli a postará se o zušlechtnění parku kolem ní. Na tento účel sebrala již na 7.000 Kčs. Veškeré pomocné práce, povozy, písek budou zdarma. První bohoslužby v kapli konaly se dne 11. t. m. Také vnitřek kaple byl obnoven, získáno potřebné zařízení a ustaven pěvecký sbor. Vedoucím výboru jest br. Jan Liška, který velmi obětavě se této práci věnuje. Všem dárcům, kteří přispěli na opravu, vzdáváme upřímné a srdečné díky.

Volyňský ples v Blažimi. Jak jsme již oznámili v minulém čísle, konal se dne 31. ledna v Blažimi I. volyňský ples. Na plese účinkovala volyňská

hudba z Chomutova, která se velmi dobře zhostila svého úkolu. Pořadatelský výbor, který vedl br. Senický s Vegrichtem za pomoci všech Volyňských, může být s výsledkem nesporně spokojen. Na dobročinné potřeby Svazu a Kruhu přátel bylo věnováno 16.330 Kčs. Z okolí se plesu zúčastnili zejména bratři z Vyškova, Vidovle a Trískolup, jakož i zástupci ze Žatce. Děkujeme všem.

Poděkování. Vedení Studentských domovů volyňské mládeže děkuje za udělení podpory MNV v Žatci v částce 20.000 Kčs, která byla v těchto dnech Domovům doručena. Je to velká pomoc a volyňská studující mládež nikdy této pomoci nezapomene.

Otevření sboru baptistů. V neděli dne 1. února shromáždilo se v Žatci na 100 členů baptistické církve k otevření sborové místnosti. Slavnost započala o 10. hod. dopolední proslavem kazatele Mareše. Pročitána, vskřesťanský zaměřená byla kázání kazatele Bureše a zástupce pražských baptistů. K zvýšení slavnosti přispěl velmi pěvecký sbor ze Žizelic. Předmiňulou nedělí konala se podobná slavnost v Jesenici. Je velmi potěšitelné, že volyňští baptisté, kteří u nás tvoří malou diasporu, obětavě organizují střediska k pěstování duchovního života.

Volyňští katolíci připravují na 7. března do Žatce první sjezd volyňských katolíků a katolické volyňské mládeže. Sjezdové bohoslužby budou v klášterním chrámu a sjezdové shromáždění v městském divadle. Svoji účast přislíbil J. E. Njdp. arcibiskup pražský dr. Beran a všichni volyňští misionáři. Bude to první sjezd ve vlasti, vcelku pak v pořadí VII. Katolíci ze všech obcí přijdou hromadně. Sjezd uspořádán bude v rámci oslav Masarykova dne čs. zahraničí. Na pořadu sjezdu jest organizace stálé duchovní péče.

K smíchu nebo k pláči

Již několikrát jste četli ve Věrné stráži o tom, jak profesori r. g. v Žatci v čele s panem ředitelem dr. Mikešem pomáhají našim studentům vpraviti se do nových poměrů tím, že jim všemožně usnadňují studium. To nelze říci o panu Leonu Berezovském, řediteli hudební školy, který je učitelem ruštiny na reálném gymnasiu. Máme zjištěny případy, že student 8. tř., který studoval v cizině jedině na ruských školách, má nedostatečnou z ruštiny a velká většina vol. studentů má dostatečnou, zatím co slečna, která se teprve naučila slabikovat azbuku, má výbornou nebo chvalitebnou. Budeme žádati zemského inspektora, aby tyto žáky přezkoušel a zjednal nápravu. Není práce ani dobře možné, aby mládež, která dokonale ovládá ruský jazyk a má jedině ruské školy, byla někým pro nějaké rozmary mentorována. Je to nepochopitelné už proto, že dotyčný pán říká o sobě, že jest vol. Čechem a taktov znesnadňuje studium těm, kteří u zdejších našli plně pochopení. Je to k smíchu nebo k pláči? ... jk,

Bzpomínáme

Dne 10. II. 1948 zemřel následkem leukemie v nem. České diakonie v Praze Jaroslav Ledvina, nar. 1898 ve Volkově na Volyni, přísl. zahr. arm., legionář I. odb., mlynář v Měcholupech. — Pohřeb se koná v sobotu 14. t. m. ve 14. hod. v Měcholupech.

Manželka a děti.

Hledáme

Hledám svého syna Václava Habu z obce Hajky u Mlynova na Volyni, který byl vzat do Německa na práci r. 1942 a pracoval v továrně Brau-švik Vohnlagr 23, Štuba 22, Vaten-štedt yber 4. Kdo by o jmenovaném něco věděl, necht' laskavě sdělí na adresu jeho matky: Marie Habová, Osada Královské Údolí čp. 1, pošta Lubenec, okres Zlúdice.

Hledá se Jan a Marie Kubíčkovi, kteří přijeli z Volyně, okresu Žito-mírského, transportem začátkem února 1947. Necht' sdělí svou adresu matce pí Kubíčkové A. Zichová, Čes-ký Jířetín čp. 71, okres Most.

Hledá se Růžena Hašlerová, po- sledně bytem Chomutov, rayon Rovno na Volyni. Necht' se ohlásí, nebo kdo by něco věděl, necht' to sdělí na adresu František Vojtěch, Otov čp. 6, pošta Meclov.

Jaroslav Kelner, bytem Holedeč čp. 47, okres Žatec, CSR, hledá bratrance Josefa, Václava a Emilii Hradcovy, rodem z Vilhelmovky, rayon Horochov na Volyni. Nacházejí se pravděpodobně v USA, New York.

Hledá se Vladimír Novotný, Václav Šavel, Josef Heblích, všichni z Mol-davy I. a Vladimír Rampousek z Mirohošče u Dubna na Volyni. Necht' se ohlásí na adresu Josef Nekola, Ja-voří čp. 42, pošta Starý Maletín, okr. Zábřeh.

Hledá se Evženie Křížanek z Kroš-ny České u Žitomíra na Volyni a Vladimír Perhla, Krošná Česká u Žitomíra na Volyni. Necht' se ohlásí na adresu Jan Vondrovský, Jindřich-ův Hradec, nám. Stalinovo 85, II.

Olga Krupková, rozená Faltusová a Marie Franková, rozená Faltusová, necht' sdělí své adresy Rastislavu Klíglvi, Běsno čp. 32, pošta Hořo-váčský, okres Podbořany.

Hledá se Karel Větrovec a jeho syn Josef, posledně bytem v obci Bryšče, okres Mlynov na Volyni. Necht' poda-ří své adresy Marii Pliščevské, Hef-manice čp. 81, pošta Děřichov u Frýdlantu v Čechách.

Feodosia Sivická, roz. Kozáková, bytem Žatec, Záhoří č. 6, Čechy, hledá svého bratra Vladimíra Kozáka, rodem z Oderady, okres Luck na Volyni. Necht' se ohlásí, nebo kdo by něco věděl, ať sdělí na výše uvede- nou adresu.

Věra Skovalčínská, bytem Drahouš čp. 35, pošta Jesenice u Podbořan, hledá své příbuzné: Milka Zaslacká, rozená Procházková, Václav Koří- nek, Marie Urličková, pí Srbová, vdova se čtyřmi dcerami, posledně bytem u Mazánků (holič), všichni ze Zdobunova u Rovna na Volyni. Ať sdělí své adresy.

Kdo může podat jakoukoliv zprávu o Antonínu Krejchovi z obce Kupič-ov na Volyni, který konal voj. služ- bu v 1. čs. sam. brig. z SSSR v 3. rotě a padl v boji u Dukly. O zprávu prosí starý otec, 78letý František Krejch, bytem Horní Životice, okr. Bruntal, Doufá, že snad někdo něco sdělí, co by sloužilo jako doklad k žádosti o podporu po padlém synu.

Za účelem navázání styku se vše- mmi příbuznými a známými, je tímto prosím, aby se hlásili a napsali na tu- to adresu: Antonín Tabinský, Orasín čp. 39, pošta Boleboř, okr. Chomutov.

Vladimír Vecko, bytem Oleška 48, pošta Doubov, okres Kadaň, hledá p. Aloise Kutko.

Václav Janko, Teremnice 45, pošta Šumperk na Moravě, hledá Stanislava Bartůška z Teremna od Lucka a je- ho manželku, rozenou Mazancovou. Touto cestou je hledá Josef Mazanec v Americe. Jmenovaní necht' se ohlásí na výše uvedenou adresu ve vlast- ním zájmu.

Josef Čapek, bytem Raspenava čp. 19, okres Frýdlant v Č., hledá své příbuzné Vladimíra Lišku a Vladimí- ra Řihu, posledně bytem v Ulbarově na Volyni.

Hledá se Vladimír Doležal ze Zdob- unova na Volyni. Kdo by o něm něco věděl, necht' laskavě sdělí na adresu Karel Doležal, Posudov čp. 8, p. Frymburk, okres Kaplice.

Hledá se Karel Václavík, nar. 1925 v Dembroyce, okres Rovno na Voly- ni. Necht' se hlásí na adresu Josef Macek, Horní Verneřovice čp. 10, okres Broumov.

Anna Šantorová z Ulbarova, nyní bytem v Širokém Brodě čp. 61, okr. Jeseník, hledá své známé sousedy Vladimíra Valka, Josefa Valka, oba z Ulbarova na Volyni, a Naději Macko- vou z Kraiova na Volyni. Kdo by něco o výše jmenovaných věděl, necht' podá laskavě zprávu na výše uvedenou adresu.

Antonín Voráček, obec Sušanv, n. Struňovice, okres Chomutov, hledá Olu Ilčukovou, narozenou v obci Ša- lava na Volyni. Necht' se přihlásí na výše uvedenou adresu.

František Šedivec, bytem Josefov čp. 14, pošta Krakovná, okres Fal- knov, hledá svého bratra Rostislava Šedivce nebo jeho rodinu, posledně bytem Česká Kolonie, oblast Žitomír na Volyni, a Bohuslava Mezenského z Kyjeva, posledně bytem v Kupičo-

vě na Volyni. Kdo by o jmenovaných něco věděl nebo je znal, necht' to sdělí na výše uvedenou adresu.

Josef Novotný, Lipno čp. 7, pošta Tuchořice, okres Žatec, hledá Josefa Čapka, posledně bytem Hošča u Rovna na Volyni.

Vladimír Rys, bytem Deštnice čp. 107, okres Žatec, hledá svého bra- trance Vladimíra Rysa, posledně by- tem Luck na Volyni. Necht' sdělí svou adresu.

Vladimír Filipek, Selibice čp. 24, p. Postoloprty, okres Žatec, hledá svého bratra Josefa Filipka, nar. 1914, po- sledně bytem Dubno na Volyni; byl odvezen Němci neznámo kam. Kdo by jmenovaného znal neb o něm něco věděl, necht' to sdělí na výše uvede- nou adresu.

František Šulc, rodem z Volkova, nyní bytem Skupice čp. 1, pošta Pos- toloprty, okres Žatec, hledá Václava Šulce, rodem a posledně bytem Mol- dava na Volyni.

Hledá se Vladimír Kaufman, který při reemigraci z Volyně přijel do Žatec a odjel neznámo kam. Kdo by něco věděl, necht' sdělí na adresu je- ho bratra Václava Kaufmana, Trut- nov, koloniál, ul. Novodvorská č. 14.

Hledá se Vladimír Horbáček z Krošny České u Žitomíra. Adresu sdělte Anně Mliščevské, Popovice, pošta Mnichov u Mariánských Lázní.

Necht' ihned oznámí Svazu Čechů z Volyně, pí Černé svou adresu ná- sledující pozůstalí po padlých: Libuše Šteřlová nar. 1901 r., Josef Nosek nar. 1881 r., Anna Kopecká nar. 1914 r., Marie Šlegrová nar. 1885 r., Antonín Horáček nar. 1877 r., Anna Horáčko- vá nar. 1894 r., Emilie Andresová nar. 1889 r., Josef Mašek, který pro- šel shrom. střed. v Třemošné-Plzni, Marie Zápolská nar. 1912 r., Marie Švédová nar. 1912 r., Anna Rampaso- vá nar. 1898 r., Věra Pančuková, Marie Černá, Marie Hamáčková, To- rucká Zdeňka, Zina Šlegrová, Anna Hrádková.

Anna Sojová, bytem Reisdorf č. 186, okres Vejprty, hledá svého bratra An- tonína Sojo, nar. 1924 ve Vučkově, okr. Volovoje, Podkarpatká Rus. Poslední zpráva došla v roce 1944, kdy byl příslušníkem zahraniční armády, prav- děpodobně východní.

Hledám Vladimíra Zajíce, syna Bo- humila, z Malína na Volyni, pravdě- podobně někde na Moravě. Hledaný necht' se přihlásí na adresu: Vladimír Libovický, Tvršice 88, p. Žatec.

Antonín Bažant, bytem v Levousech čp. 14, p. Libochovice, hledá své pří- buzné z obce Sofijevka na Volyni, a to: dědečka Alexeje Jesínka, babičku Annu, tety Marii, Viktorii a Emilii, strýce Antonína a sestřenicí Vilhe- minu. (1485/Č-1948.)

Marie Ivánová, bytem v Českém Du- bu v domově pro přestěhovalce, hledá Ludmilu Ivánovou, 27letou, s dvěma dítky (4 a 2 roky), která přijela asi 7. neb 8. února 1947 do střediska v Třemošné transportem vol. Čechů ze Žitomíru. Jmenovaná vyjela z obce Česká Krošna. (1486/Č-1948.)

Josef Dostrašil pátrá po svém bratranci Josefu a Vladimíru Dostrašilovi a Svagroví p. Šavrovi z obce Alexandrovka. Jmenování nechť se ohlásí na adresu Josef Dostrašil, obec Košálkov čp. 18, p. Staré Město u Nové Bystřice.

Krystina Pasevičová, nar. 1902, údajně bytem v Krasíkově, pozůstala po Václavu Pasevičovi, nar. 1923 nechť ihned oznámí Svazu Čechů z Volyně pí Černé svou přesnou adresu. Jedná se o zaopatřovací platy.

Zofie Mrázová, která posledně bydlela ve středisku v Žatci, nechť se přihlásí do kanceláře Svazu Čechů z Volyně k pí Černé pro dopis od Místního národního výboru v Žatci.

Anna Klabanová, Praha XI, 2343, Pod vrcholem 8, pátrá po svém neznámém synovi Vladimíru Klabanovi, narozeném 15. 11. 1923 v Dubně na Volyni, vyučeném pekaři. Jmenovaného odvěkli Němci 1944 na práci a od té doby není o něm zpráv. Pravděpodobně je v americké zóně Německa. Kdo by něco o jmenovaném věděl, nechť podá zprávu přímo matce.

Dědek Emil, bytem v Blatně u Jesenice, čp. 11, okres Podbořany, rodem z Újezdce na Volyni, hledá svého strýce Jindř. Millera v žamoří, rodem z Újezdce. Dále hledá Libuše Brázdová, nyní Dědková, rozená z Boratína

na Volyni své příbuzné Světlíkovy v žamoří.

Vladimír Topinka, nar. 1904 v Bukovce na Volyni a Zofie Topinková, roz. Podvysoká nechť ohlásí svou nynější adresu Svazu Čechů z Volyně. (1551/N-1948.)

Vladimíra Kozáka nacházejícího se v Uruguai a pocházejícího ze Sofijovky hledá jeho sestra Emilie Rampasová, Rybany č. 4, p. Dobříčany u Žatce.

Malý oznamovatel

Vlasta Viznerová a Jiří Švejdar dovolují si oznámiti, že jejich sňatku bylo požehnáno v neděli dne 8. února 1948 o půl 2. hod. odpolední v modlitebně v Chotíněvsi.

Trnová č. 1, pošta Polepy.

Seznámení. Dva veselí chlapi, Slávek a Tonda, nemající jiných možností, hledají touto cestou dvě veselé Volyňáčky k vážnému seznámení. Foto nutné - vyměníme nebo čestně vrátíme. Nabídky do administrace čas. „Věrná stráž“ pod značkou: „Moravo krásná“.

21letý rolník na 12 ha hledá dívku za účelem sňatku; spolupráce rodičů vítána. Nabídky do administrace „Věrné stráže“ pod zn.: „Věno není nutné“.

Hledám do malého, pěkně zařízeného hospodářství hodnou ženu a dobrou hospodyní do 50 let. Volyňáčka vítána. Pod značkou: „50letý vdovec“ do administrace „Věrné stráže“.

Volyňská Češka, která by měla zažít o místo pomocnice v domácnosti za dobrých podmínek, nechť se hlásí na adresu: Reznictví a uzenářství V. Váněk, Nový Mstíšov čis. 68, Teplíc-Sanová.

Přijmou za vlastní děvčátko - sirotka od 5-10 let, které se stane dědičkou usedlosti o 3,5 ha pozemků. Informace u J. a M. Čeřovských, Skřivany, p. Nový Bydžov.

Podbořansko má již svého tlumočnicka. Oznamujeme všem krajanům na Podbořansku, že soudním tlumočnickem jazyka polského ruského a ukrajinského v Podbořanech byl jmenován Jiří Rěbl, profesor reálného gymnasia. Obracujte se proto při obstarávání překladů na něho.

Překlady z polštiny a srbochorvatštiny do češtiny a naopak v nejkrajší době Vám vyhotoví, úředně ověří a poštu doporučeně zašle IRENA RYŠANKOVÁ, přís. soudní tlumočnice, Praha I, Bilkova 10.

Měštánský pivovar v Žatci

v národní správě

Spokojenost našich P. T. zákazníků a nejširších vrstev občanstva v kraji jest naši visitkou. Zvyšujeme kapacitu výroby umělého ledu, aby se i v létě pilo pivo studené i když letošní zima nedovolila nám naledování.

ZALOŽENO 1801

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, fil. v Žatci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, čj. 1A-Gre-2372-OB. Dohlédací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1948 je 150 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 14939 — Okresní záložna hospodářská Žatec.